

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

45059 Дархан-Уул аймаг,
Дархан сум, 14-р баг
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
E-mail: darkhanuul@audit.gov.mn

2022.02.21 № 98
танай 2022.01.17 -ны № 12 -т

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН
САНГИЙН ЗАХИРЛЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ЦЭЦЭГСҮРЭН ТАНАА**

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайланд аудит хийж тайлан, гэрчилгээг хүргүүлэв.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ш.МӨНХБАЯР

009030196

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: ДАА-2022/09/НА-СА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон
гүйцэтгэгч Ш.Мөнхбаяр

Утас: 70378845 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор С.Батцэцэг

Утас: 70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	2
3. Аудитын тайлан	11
3.1 Ерөнхий зүйл	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Материаллаг байдал.....	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	15
3.8 Аудитын гол асуудал.....	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НҮТББ	Нийгэмд үйлчилдэг төрийн бус байгууллага
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

45059 Дархан-Уул аймаг,
Дархан сум, 14-р баг
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
E-mail: darkhanuul@audit.gov.mn

ТӨВ НОМЫН САНГИЙН ЗАХИРЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Б.ЦЭЦЭГСҮРЭН ТАНАА

2021.02.21 № 98
танай _____-ны № _____-т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ш.МӨНХБАЯР

00900080

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

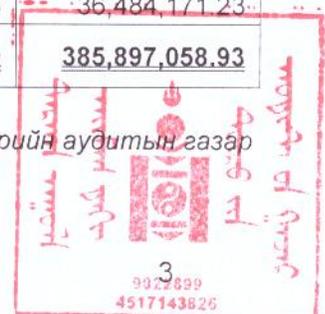
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,624,932.00	6,450,082.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,624,932.00	6,450,082.00
354	Хангамжийн материал	6,624,932.00	6,450,082.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,322,380.00	1,296,030.00
35420	Аж ахуйн материал	4,189,052.00	4,174,052.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	133,500.00	-
35450	Барилгын засварын материал	980,000.00	980,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	357,755,839.80	379,446,976.93
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	357,755,839.80	379,446,976.93
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	308,045,259.72	329,961,256.81
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	110,688,504.00	110,688,504.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,969,085.76)	(7,453,628.64)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,400,000.00	21,400,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,400,000.00)	(21,400,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	48,909,582.80	56,628,418.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,771,007.08)	(36,403,480.51)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,399,856.70	29,800,537.04
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,212,523.73)	(17,002,852.03)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	5,289,000.00	5,289,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(602,138.76)	(767,255.40)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		
39217	Ном	180,313,071.55	189,182,013.55
393	Биет бус хөрөнгө	49,710,580.08	49,485,720.12
39301	Програм хангамж	4,772,325.00	3,580,325.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,097,744.92)	(3,130,604.88)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	49,036,000.00	49,036,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	364,380,771.80	385,897,058.93
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	364,380,771.80	385,897,058.93
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	364,380,771.80	385,897,058.93
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	262,683,838.46	262,683,838.46
51101	Өмч: - төрийн	262,683,838.46	262,683,838.46
512	Хуримтлагдсан үр дүн	65,212,762.11	86,729,049.24
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	67,953,815.42	65,212,762.11
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(2,741,053.31)	21,516,287.13
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	36,484,171.23	36,484,171.23
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	364,380,771.80	385,897,058.93

01

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	371,211,080.00	269,431,060.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,297,780.00	17,938,460.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,297,780.00	17,938,460.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	360,000.00	1,200,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	360,000.00	1,200,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	2,937,780.00	16,738,460.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	367,913,300.00	251,492,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,265,000.00	2,923,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,265,000.00	1,673,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,250,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	366,648,300.00	248,569,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	366,648,300.00	248,569,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	373,952,133.31	240,927,554.87
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	373,952,133.31	240,927,554.87
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	240,404,237.68	237,948,280.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	190,822,280.71	183,476,303.05
210101	Үндсэн цалин	143,692,235.71	127,782,112.39
210102	Нэмэгдэл	38,195,453.00	35,774,749.16
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,525,900.00	6,273,643.00
210104	Урамшуулал	5,408,692.00	13,645,798.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,853,000.00	24,793,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,220,100.00	17,062,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,908,200.00	1,932,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,526,600.00	1,546,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	381,600.00	386,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,816,500.00	3,865,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,814,404.50	4,235,792.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	500,000.00	1,625,894.59
210302	Түлш, халаалт	2,997,805.72	2,559,280.66
210303	Цэвэр, бохир ус	316,598.78	50,617.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,878,629.48	7,149,858.25
210401	Бичиг хэрэг	1,205,850.00	1,904,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	430,000.00	331,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,592,227.16	3,292,658.25
210404	Ном, хэвлэл	392,000.00	16,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	208,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,103,552.32	1,396,550.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	95,000.00	-
2105	Нормативт зардал	138,700.00	767,200.00
210502	Хоол, хүнс	-	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	138,700.00	767,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	607,760.00	7,097,550.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,000.00	-
210604	Урсгал засвар	567,760.00	7,097,550.00
2107	Томилолт, зочны зардал	100,700.00	128,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	100,700.00	128,000.00

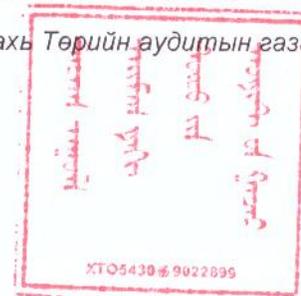
01

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,012,912.00	2,874,972.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,062,000.00	2,044,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	65,340.00	95,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,500.00	64,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	98,072.00	98,072.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	150,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,175,850.99	7,425,204.87
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	6,175,850.99	7,425,204.87
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	133,547,895.63	2,979,274.45
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	129,022,572.83	2,646,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	128,102,572.83	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	920,000.00	2,646,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,525,322.80	332,574.45
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,525,322.80	332,574.45
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(2,741,053.31)	28,503,505.13
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		6,987,218.00
225001	Үндсэн хөрөнгө актальсны гарз		6,987,218.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		(6,987,218.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(2,741,053.31)	21,516,287.13

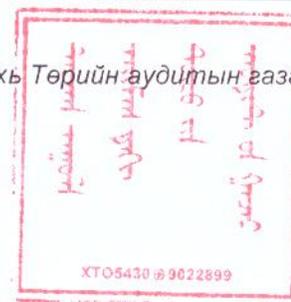
Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	67,953,815.42	367,121,825.11
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	67,953,815.42	367,121,825.11
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(2,741,053.31)	(2,741,053.31)
C08	2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	65,212,762.11	364,380,771.80
D01	2021 оны 1-р сарын 1-ний үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	65,212,762.11	364,380,771.80
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	65,212,762.11	364,380,771.80
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	21,516,287.13	21,516,287.13
D09	2021 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	262,683,838.46	36,484,171.23	86,729,049.24	385,897,058.93

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	368,273,300.00	252,692,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	360,000.00	1,200,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	360,000.00	1,200,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	360,000.00	1,200,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	360,000.00	1,200,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	367,913,300.00	251,492,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,265,000.00	2,923,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,265,000.00	1,673,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,250,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	366,648,300.00	248,569,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	366,648,300.00	248,569,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	366,347,100.00	233,327,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	366,347,100.00	233,327,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	232,572,484.37	230,348,225.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	190,822,280.71	183,476,303.05
210101	Үндсэн цалин	143,692,235.71	127,782,112.39
210102	Нэмэгдэл	38,195,453.00	35,774,749.16
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,525,900.00	6,273,643.00
210104	Урамшуулал	5,408,692.00	13,645,798.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,853,000.00	24,793,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,220,100.00	17,062,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,908,200.00	1,932,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,526,600.00	1,546,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	381,600.00	386,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,816,500.00	3,865,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,814,404.50	4,235,792.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	500,000.00	1,625,894.59
210302	Түлш, халаалт	2,997,805.72	2,559,280.66
210303	Цэвэр, бохир ус	316,598.78	50,617.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,035,977.16	6,681,758.25
210401	Бичиг хэрэг	893,400.00	1,016,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	198,500.00	198,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,592,227.16	3,292,658.25
210404	Ном, хэвлэл	350,000.00	448,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	197,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	941,850.00	1,528,400.00
2105	Нормативт зардал	193,000.00	763,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	193,000.00	763,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	424,310.00	6,940,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	-
210604	Урсгал засвар	424,310.00	6,940,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	100,700.00	128,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	100,700.00	128,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,328,812.00	3,329,972.00

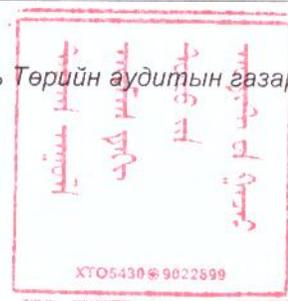
01

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРНИЙ
АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,062,000.00	2,499,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	65,340.00	95,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,500.00	64,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	98,072.00	98,072.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	465,900.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	133,774,615.63	2,979,274.45
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	129,249,292.83	2,646,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	128,102,572.83	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,146,720.00	2,646,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,525,322.80	332,574.45
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,525,322.80	332,574.45
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>1,926,200.00</u>	<u>19,365,100.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,926,200.00	19,365,100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,926,200.00	19,365,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,926,200.00	19,365,100.00
222001	Тоног төхөөрөмж	844,800.00	5,947,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,081,400.00	13,417,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(1,926,200.00)</u>	<u>(19,365,100.00)</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	249,769,100.00	249,436,525.55	(332,574.45)	99.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	249,769,100.00	249,436,525.55	(332,574.45)	99.9
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	248,272,400.00	247,939,825.55	(332,574.45)	99.9
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	183,484,500.00	183,476,303.05	(8,196.95)	100.0
Үндсэн цалин	122,296,300.00	127,782,112.39	5,485,812.39	104.5
Нэмэгдэл	39,158,000.00	35,774,749.16	(3,383,250.84)	91.4
Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,324,000.00	6,273,643.00	949,643.00	117.8
Урамшуулал	16,706,200.00	13,645,798.50	(3,060,401.50)	81.7
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,793,400.00	24,793,400.00	-	100.0
Тэтгэврийн даатгал	17,062,000.00	17,062,000.00	-	100.0
Тэтгэмжийн даатгал	1,932,800.00	1,932,800.00	-	100.0
ҮОМШӨ-ний даатгал	1,546,300.00	1,546,300.00	-	100.0
Ажилгүйдлийн даатгал	386,600.00	386,600.00	-	100.0
Эрүүл мэндийн даатгал	3,865,700.00	3,865,700.00	-	100.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,382,900.00	4,235,792.25	(147,107.75)	96.6
Гэрэл, цахилгаан	1,546,500.00	1,625,894.59	79,394.59	105.1
Түлш, халаалт	2,416,400.00	2,559,280.66	142,880.66	105.9
Цэвэр, бохир ус	420,000.00	50,617.00	(369,383.00)	12.1
Хангамж, бараа материалын зардал	19,731,500.00	19,575,458.25	(156,041.75)	99.2
Бичиг хэрэг	893,400.00	941,800.00	48,400.00	105.4
Тээвэр, шатахуун	198,500.00	198,000.00	(500.00)	99.7
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,448,000.00	3,292,658.25	(155,341.75)	95.5
Ном, хэвлэл	13,417,200.00	13,417,200.00	-	100.0
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	197,600.00	197,400.00	(200.00)	99.9
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,576,800.00	1,528,400.00	(48,400.00)	96.9
Нормативт зардал	763,000.00	763,000.00	-	100.0
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	763,000.00	763,000.00	-	100.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,637,900.00	11,637,900.00	-	100.0
Багаж, техник, хэрэгсэл	4,697,900.00	4,697,900.00	-	100.0
Урсгал засвар	6,940,000.00	6,940,000.00	-	100.0
Томилолт, зочны зардал	129,800.00	128,000.00	(1,800.00)	98.6
Дотоод албан томилолт	129,800.00	128,000.00	(1,800.00)	98.6
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,349,400.00	3,329,972.00	(19,428.00)	99.4
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,499,000.00	2,499,000.00	-	100.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00	-	100.0
Даатгалын үйлчилгээ	112,200.00	95,400.00	(16,800.00)	85.0

01

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Тээврийн хэрэгслийн татвар	66,200.00	64,500.00	(1,700.00)	97.4
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00	-	100.0
Газрын төлбөр	99,000.00	98,072.00	(928.00)	99.1
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,496,700.00	1,496,700.00	-	100.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	1,496,700.00	1,496,700.00	-	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,496,700.00	1,496,700.00	-	100.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	249,769,100.00	249,436,525.55	(332,574.45)	99.9
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	248,569,100.00	248,236,525.55	(332,574.45)	99.9
Орон нутгийн төсвөөс	248,569,100.00	248,236,525.55	(332,574.45)	99.9
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.0
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			-	0.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			-	0.0
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ			-	0.0
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	15.00	15.00	-	100.0
Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00	-	100.0
Гэрээт ажилтан			-	

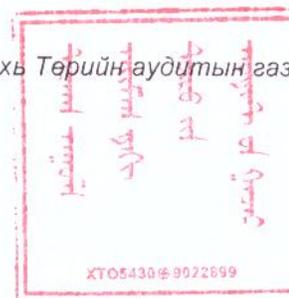
Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,923,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,673,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	523,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	523,500.00
210401	Бичиг хэрэг	75,000.00
210404	Ном, хэвлэл	448,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,150,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,150,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,150,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,250,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,250,000.00
225106	Тоног төхөөрөмж	1,250,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,923,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,923,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,673,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,250,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газар

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад цалингийн зардалтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг ахлах аудитор С.Батцэцэг гүйцэтгэж, хяналтыг газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ш.Мөнхбаяр хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 12 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сан нь номын сангийн үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллага бөгөөд 2021 онд "Соёлын үйлчилгээ - хөгжлийн баталгаа" гэсэн зорилтыг дэвшүүлжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”,
- Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”,
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”,
- Сангийн сайдын дэргэдэх Нягтлан бодох бүртгэл, аудитын стандартын хорооны 2020 оны 10 дугаар тогтоолоор УСНББОУС шинэчлэгдсэн.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, үр нөлөөтэй байна гэж үзсэн.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын нэгж болон орон тоо байхгүй.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “бага” гэж үнэлэн, материаллаг байдлын түвшнийг 2.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсвийн 249,769.1 мянган төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 4,995.4 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 3,996.3 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 21,516.3 мянган төгрөгөөр буюу 5.9 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансанд өөрчлөлт гарсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	6,624.9	6,450.1	(174.8)
Үндсэн хөрөнгө	357,755.8	379,447.0	21,691.2
Нийт хөрөнгө	364,380.8	385,897.1	21,516.3
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо	364,380.8	385,897.1	21,516.3
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	364,380.8	385,897.1	21,516.3

Бараа материал дансны үлдэгдэл 174.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд 9,223.6 мянган төгрөгийн материал худалдан авч, 9,398.4 мянган төгрөгийн материалыг зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны хувьд 13,417.2 мянган төгрөгийн 601 боть ном, 5,947.9 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг төсвөөс худалдан авч, Б.Жавхлан гишүүний ажлын албанаас 6,999.6 мянган төгрөгийн 2 ширхэг компьютер, Говийн тайга НҮТББ-аас 5,169.9 мянган төгрөгийн ном, сэтгүүл ариутгах төхөөрөмж, агаар цэвэршүүлэгч, цахим ном уншигч, 55 инчийн лед дэлгэц зэрэг тоног төхөөрөмж, 2,130.0 мянган төгрөгийн тавилга, иргэдээс 2,439.0 мянган төгрөгийн 195 боть номыг хандивласнаар үндсэн хөрөнгө өсөж, аймгийн Засаг даргын 2021 оны 01-А/398 тоот захирамжаар цаашид ашиглах боломжгүй болсон 6,987.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталж, тайлант онд 7,425.2 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулснаар оны эцэст 379,447.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй болсон байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 385,897.1 мянган төгрөг болж 21,516.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	/мянган төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	360.0	1,200.0	840.0
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,937.8	16,738.5	13,800.7
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,265.0	2,923.5	1,658.5
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	366,648.3	248,569.1	(118,079.2)
Үйл ажиллагааны орлогын дүн	371,211.1	269,431.1	(101,780.0)
Урсгал зардал	373,952.1	240,927.6	(133,024.5)
Хөрөнгийн зардал	-	-	-
Үйл ажиллагааны зардлын дүн	373,952.1	240,927.6	(133,024.5)

Байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үйл ажиллагааны орлого, зардлын 118,079.2-133,024.5 мянган төгрөгийн бууралтад өмнөх онд 4 албан хаагч өндөр насны тэтгэвэрт гарч, 128,102.6 мянган төгрөгийн нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж авсан нь голлон нөлөөлжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга байхгүй.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, нийт зарлагыг 364,683.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлжээ.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 126,114.1 мянган төгрөгөөр бууруулж, 238,569.1 мянган төгрөгөөр анх баталсныг 2021 оны 9 дүгээр сард 11,200.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, 249,769.1 мянган төгрөгөөр тодотгожээ. Тодотголоор хэмнэгдэж буй цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 11,100.0 мянга, тогтмол зардлын 900.0 мянган төгрөгийг хасаж, үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 1,200.0 мянга, ном худалдан авах зардлыг /сүүлийн 5 жилд шинэчлэл хийгээгүй номын фондыг нэмэгдүүлэхээр/ 10,000.0 мянга, урсгал засварыг 6,940.0 мянга, эд хогшил худалдан авах зардлыг 5,180.0 мянга, нэг удаагийн тэтгэмжийн зардлыг 1,080.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 249,769.1 мянган төгрөгийн төсөв баталсны 248,569.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1,200.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 248,569.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 1,200.0 мянган төгрөгийн өөрийн орлогыг бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 249,436.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 332.6 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 249,436.5 мянган төгрөг буюу 99.9 хувьтай байна. Тодотгосон төсвөөс байр ашиглалттай холбоотой зардлыг 147.1 мянга, хангамж, бараа материалын зардал 156.0 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэжээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтээр аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Оюунлаг Дарханчууд аймгийн дэд хөтөлбөрийн хүрээнд Дархан хотын өдрийг угтан зохион байгуулсан "Миний хотын соёл" уралдааны зардалд аймгийн ЗДТГ-аас 1,673.5 мянга, үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн лавлагааг бий болгох зорилгоор Соёлын яамнаас 1,250.0 мянга, нийт 2,923.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт орж ирснийг зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал, санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Дархан-Уул аймгийн Төв номын сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансанд худалдан авалтын 6,000.2 мянган төгрөгийн 1 мэдээллийн зарцуулалтын шийдвэрийг оруулсан ч гүйлгээг мэдээлээгүй байсныг аудитын явцад нөхөн оруулж, залрууллаа.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар 221.4 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоосныг аудитын явцад бүрэн барагдуулж, зөвлөмжийн биелэлтийг 2021 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 63 тоот албан бичгээр ирүүлснийг тайлагналын дараах үе шатанд дахин хянаж, хэрэгжилтийг 100 хувиар үнэлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал байхгүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 6,947.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 6,000.2 мянган төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 947.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгөв.

4.1 Залруулсан алдаа

Шилэн дансны цахим системд худалдан авалтын 6,000.2 мянган төгрөгийн 1 мэдээллийн зарцуулалтын шийдвэрийг оруулсан ч гүйлгээг мэдээлээгүй байсныг аудитын явцад нөхөн оруулж, залруулсан.

4.2 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Тус байгууллагын архив-бичиг хэргийн ажилтан, нярвын ажил үүргийг хавсран гүйцэтгэж байгаа 2 ажилтанд үндсэн ажлын албан тушаалын цалингаас хавсран ажилласны нэмэгдлийг тооцон олгосон. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлийн 49.1-д "Ажилтны цалин хөлсийг хийснээр, ... хөдөлмөрийн үр дүнд нь тохируулан олгоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Архив-бичиг хэргийн ажилтан, нярвын ажил үүргийг хавсран гүйцэтгэж буй 2 ажилтанд дээрх албан тушаалын цалингийн сүлжээнээс хавсран ажилласны нэмэгдлийг тооцон олгох.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Төв номын сан	2	6,947.2	1	6,000.2	-	-	-	-	1	947.0
	Дүн	2	6,947.2	1	6,000.2	0	0	0	0	1	947.0

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

